

Sygn. akt XVII AmA 46/08

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2010 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSR (del) Magdalena Sajur-Kordula

Protokolant: Łukasz Wychowaniec

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2010 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania P. (...) Spółka Akcyjna w P.

od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów nr (...) dnia 29 grudnia 2006r.

o ochronę konkurencji i nałożenie kary pieniężnej

- 1) Uchyła punkt I i IV zaskarżonej decyzji
- 2) oddala odwołanie w pozostałej części;
- 3) zasądza od Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na rzecz P. (...) Spółka Akcyjna w P. kwotę 1377 (tysiąc trzysta siedemdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu

Sygn. akt XVII AmA 46/08

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 grudnia 2006r. nr (...) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

1. na podstawie art. 9 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2005r. Nr 244 poz. 2080 ze zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji (Dz.U. Nr 18 poz. 172 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego na wniosek E. M., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowe (...) w S., **uznał za praktykę ograniczającą konkurencję** i naruszającą zakaz o którym mowa w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nadużywanie pozycji dominującej przez P. (...) z siedzibą w P. na krajowym rynku glikolu monoetylenowego, poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji, na skutek ustalania ceny wytwarzanego przez P. (...) płynu niezamarzającego do chłodziń (...), w sposób nieadekwatny do wzrostu ceny glikolu monoetylenowego- podstawowego surowca do produkcji tego płynu i **nakazał jej zaniechania**.

2. na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji (Dz.U. Nr 18 poz.

172 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego na wniosek E. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowe (...) w S., **nie stwierdził stosowania praktyki ograniczającej konkurencję**, o której mowa w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej przez P. (...) z siedzibą w P. na krajowym rynku glikolu monoetylenowego, poprzez nieuczciwe oddziaływanie na kształtowanie się cen niezamarzającego płynu do chłodziarek, na skutek nieuwzględniania przy ustalaniu ceny płynu niezamarzającego do chłodziarek (...), wzrostu ceny glikolu monoetylenowego- podstawowego surowca do produkcji tego płynu, w celu eliminacji konkurentów.

3. na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji (Dz.U. Nr 18 poz. 172 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego na wniosek E. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowe (...) w S., **nie stwierdził stosowania praktyki ograniczającej konkurencję**, o której mowa w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej przez P. (...) z siedzibą w P. na krajowym rynku glikolu monoetylenowego, poprzez ustalanie cen na glikol monoetylenowy w sposób umożliwiający osiągnięcie nieuzasadnionych korzyści.

4. na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji (Dz.U. Nr 18 poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego na wniosek E. M., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowe (...) w S., **nałożył na P. (...) z siedzibą w P. karę pieniężną w wysokości 14.000.000 zł** (czternaście milionów złotych) płatną do budżetu Państwa.

W uzasadnieniu decyzji Prezes UOKiK stwierdził, że w dniu 17 listopada 1999r. wszczął na wniosek E. M., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowe (...) w S., postępowanie administracyjne w sprawie nakazania P. (...) w P. zaniechania praktyk monopolistycznych, polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku glikolu. W wyniku przeprowadzonego postępowania w dniu 19 lipca 2000r. Prezes Urzędu wydał decyzję stwierdzającą, że P. (...) nadużył pozycji dominującej na rynku glikolu i nałożył na niego karę pieniężną w wysokości 40.000.000 zł. W wyniku postępowania odwoławczego, wszczętego na rzecz P. (...), Sąd Antymonopolowy wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2001. w sprawie XVII AmA 95/00 uchylił decyzję Prezesa Urzędu w całości. Od powyższego wyroku Prezes Urzędu złożył kasację, w wyniku której Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 10 lipca 2003r. w sprawie o sygn. I CKN 534/01 uchylił wyrok Sądu Antymonopolowego i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ponownie rozpoznając sprawę, uchylił w dniu 21 lipca 2004r. decyzję Prezesa Urzędu. Wyrok ten nie stanowił rozstrzygnięcia przez SOKiK meritum sprawy, a zatem co do istoty oznaczał przekazanie tej sprawy do ponownego rozpoznania. Jednocześnie z dniem 1 kwietnia 2001r. weszła w życie ustawa z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, która zastąpiła ustawę o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów. W świetle art. 113 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów postępowanie wszczęte na podstawie przepisów wcześniejszej ustawy prowadzi się na podstawie ustawy obecnie obowiązującej. W związku z tym Prezes Urzędu pismem z dnia 11 stycznia 2005r. zawiadomił strony o kontynuowaniu przedmiotowego postępowania oraz o przeniesieniu zarzutów postawionych P. (...) na grunt nowej ustawy. Postępowanie kontynuowano, stawiając P. (...) dotychczasowe zarzuty. Prezes Urzędu uzupełnił materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy do momentu wydania uchylonej decyzji Prezesa UOKiK (...) z dnia 19 lipca 2000. P. (...) i wnioskodawca udzielili dodatkowych wyjaśnień, przeprowadzono dodatkowe badanie rynku, uzupełniono dane z Głównego Urzędu Statystycznego, przeprowadzono dodatkowo badanie producentów płynów niezamarzających do chłodziarek.

Prezes Urzędu uznał, że w przedmiotowej decyzji należy dokonać oceny stanu faktycznego obejmującego okres od 1997r. do końca 2005r. Uznał również, że brak było podstaw do umorzenia postępowania administracyjnego po wydaniu przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyroku z dnia 21 lipca 2004r., uchylającego dotychczasową

decyzję. Z uwagi na to, że w niniejszej sprawie nie ziszcili się przesłanki zastosowania art. 105 § 1 k.p.a. Prezes Urzędu zobowiązany był do kontynuowania postępowania, czemu dał wyraz w piśmie z dnia 11 stycznia 2005r. Upływ czasu, jaki nastąpił od uchylonej przez Sad decyzji Prezesa Urzędu uzasadniał natomiast dokonanie analizy zmian, które zaszły na rynku glikolu monoetylenowego oraz płynów niezamarzających do chłodziń od momentu wydania powołanej decyzji oraz aktualnej pozycji P. (...) jako producenta i sprzedawcy glikolu monoetylenowego oraz w/w płynów.

Prezes Urzędu stwierdził, że zgodnie z art. 86 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stronami niniejszego postępowania są E. M. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo- Produkcjno- Handlowe (...) w S. oraz P. (...) w P.. Rynek właściwy Prezes Urzędu określił jako krajowy (na terytorium Polski) rynek glikolu monoetylenowego i powiązany w sprawie krajowy rynek płynów chłodziń, obszernie to uzasadniając. Na obu tych rynkach P. (...) posiada pozycję dominującą, przy czym na rynku glikolu monoetylenowego (rynku relewantnym) jest to kwalifikowana pozycja dominująca, zbliżona do monopolistycznej, ze stałym udziałem w rynku powyżej 90 %, zaś na rynku powiązanym- krajowym rynku niezamarzającego płynu do chłodziń, posiada również pozycję dominującą, wynikającą z superdominacji na rynku surowca decydującego o cenie płynu oraz niemalże wyłącznego dostępu do podstawowego kanału jego dystrybucji.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Prezes Urzędu stwierdził nieadekwatność zmian cen płynu (...) do cen jego głównego surowca i podstawowej pozycji kosztowej- glikolu monoetylenowego. Przeprowadzono kalkulację kosztów wytworzenia płynu (...). Analiza ta wykazała brak korelacji pomiędzy zmianami cen płynu (...) i glikolu monoetylenowego, ale również fakt, że ma on miejsce na granicy opłacalności produkcji płynu chłodziń. W niektórych okresach łączny koszt wytworzenia płynu do chłodziń zbliżał się bowiem lub przewyższał cenę (...). W takich okolicznościach brak odzwierciedlenia przez P. (...) wzrostu ceny glikolu w cenie P. skutkuje tym, że możliwość pozostania na rynku posiadają jedynie przedsiębiorstwa dysponujące odpowiednio dużymi zasobami finansowymi, by przetrwać okres nierentownej produkcji. Pozostałe podmioty, zwłaszcza mniejsze, które nie dywersyfikują działalności pomiędzy różne profile aktywności gospodarcze, muszą rynek opuścić. P. (...) swobodnie manipulując cenami glikolu i płynu ma możliwość wypierania z rynku równie efektywnych podmiotów, zajmując ich udział w rynku. Przez cały badany okres praktyka stosowana przez (...) (...) przeciwdziałała ukształtowaniu się warunków niezbędnych do rozwoju konkurencji na rynku, jednocześnie przynosząc mu korzyść finansową. Z powyższych względów Prezes Urzędu za udowodnione uznał zarzut, o którym mowa w art.8 ust. 1 i 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i orzekł jak w pkt I decyzji.

Postępowanie dowodowe nie wykazało natomiast stosowania przez P. (...) praktyk ograniczających konkurencję, opisanych w pkt II i III decyzji.

Prezes urzędu uznał, że w niniejszej sprawie doszło do naruszenia interesu publicznego, gdyż działania P. (...) wywierają negatywny skutek na stan konkurencji na rynku i obniżają konkurencyjność innych przedsiębiorców, którzy chcieliby rozwijać działalność w zakresie produkcji i sprzedaży płynów chłodziń oraz powodują nieuzasadniony wzrost kosztów działalności innych odbiorców glikolu.

Zgodnie z art.101 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes urzędu nałożył na P. (...) karę pieniężną, przy ustalaniu jej wysokości uwzględniając, zgodnie z art. 104 powyższej ustawy okres, stopień oraz okoliczność uprzedniego naruszenia przepisów ustawy. Działanie P. (...) uznano za poważne naruszenie konkurencji. Wzięto pod uwagę jako okoliczność obciążającą umyślne stosowanie praktyki, zaś jako okoliczności łagodzące: brak wcześniejszych naruszeń przez karanego przedsiębiorcę. Wzięto pod uwagę, że kara winna mieć charakter zarówno represyjny i prewencyjny. Mając na uwadze znaczny stopień naruszenia interesu publicznego, organ antymonopolowy postanowił nałożyć na P. (...) karę w wysokości 14 mln zł. (decyzja k.3-53).

Od powyższej decyzji P. (...) w P. wniósł odwołanie, zaskarżając ją w pkt I i IV. Decyzji zarzucił naruszenie:

- 1) art. 8 ust. 1 i 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez błędne ustalenie, że P. (...) posiada pozycje dominującą na rynku przyjętym przez Prezesa Urzędu za właściwy do przeprowadzenia oceny zachowań spółki pod kątem zgodności z prawem konkurencji
- 2) art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 powyższej ustawy poprzez błędne ustalenie, że powodowa spółka dopuściła się nadużycia pozycji dominującej na rynku poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania lub rozwoju konkurencji na skutek ustalania ceny wytwarzanego przez powoda płynu niezamarzającego (...) w sposób nieadekwatny do wzrostu ceny glikolu monoetylenowego
- 3) art. 101 ust. 2 pkt 1 powyższej ustawy poprzez błędne przyjęcie, że zachowanie powodowej spółki uzasadnia nałożenie na nią kary pieniężnej
- 4) art. 104 powyższej ustawy (z ostrożności procesowej) poprzez nałożenie kary pieniężnej, której wysokość jest rażąco nieadekwatna w stosunku do okresu, stopnia oraz okoliczności zarzucanego naruszenia przepisów ustawy
- 5) art. 112 powyższej ustawy poprzez uwzględnienie przy obliczaniu kary okoliczności naruszenia ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym po upływie pięciu lat od dnia wejścia w życie obowiązującej ustawy
- 6) art. 113 powyższej ustawy poprzez przyjęcie, że do oceny zdarzeń, które wystąpiły przed wejściem w życie przepisów powyższej ustawy należy stosować normy materialnoprawne wynikające z ustawy oraz poprzez błędne przyjęcie, że przepis ten daje podstawę do kontynuowania postępowania administracyjnego w sytuacji uchylecia decyzji administracyjnej wydanej w tej samej sprawie na podstawie prawomocnego wyroku sądowego
- 7) art. 7 k.p.a. poprzez naruszenie przez Prezesa Urzędu zasady prawdy obiektywnej oraz art. 77 k.p.a. poprzez niedostateczne wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy.

W związku z powyższym wniósł o uwzględnienie odwołania i uchylenie decyzji w pkt I i IV ewentualnie o uwzględnienie odwołania i zmianę pkt I decyzji poprzez stwierdzenie, że: powodowa spółka nie dopuściła się praktyki ograniczającej konkurencję naruszającej zakaz o którym mowa w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej przez powoda na krajowym rynku glikolu monoetylenowego poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania lub rozwoju konkurencji na skutek ustalania ceny wytwarzanego przez powoda płynu niezamarzającego do chłodziń (...) w sposób nieadekwatny do wzrostu ceny glikolu monoetylenowego i wobec powyższego nie istnieją przesłanki uzasadniające nałożenie na powoda kary pieniężnej. W związku z powyższym wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w zakresie wymierzenia kary pieniężnej poprzez odstąpienie od jej wymierzenia. Ewentualnie, z ostrożności procesowej, wniósł o obniżenie kary pieniężnej. Wniósł również o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych (odwołanie k.60- 85).

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Urzędu wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko zawarte w decyzji (odpowiedź na odwołanie k.109-122).

Zainteresowany nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie- Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 listopada 1999r. na wniosek E. M., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowe (...) w S., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczął postępowanie administracyjne w sprawie nakazania P. (...) w P. zaniechania praktyk monopolistycznych, polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku glikolu (dowód: pismo z 17.11.1999r. k.43 akt administracyjnych).

W wyniku przeprowadzonego postępowania w dniu 19 lipca 2000r. Prezes Urzędu wydał decyzję stwierdzającą, że P. (...) nadużył pozycji dominującej na rynku glikolu i nałożył na niego karę pieniężną w wysokości 40.000.000 zł (dowód: decyzja k.275 akt administracyjnych t.6)

W wyniku postępowania odwoławczego, wszczętego na rzecz P. (...), Sąd Antymonopolowy wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2001. w sprawie XVII AmA 95/00 uchylił decyzję Prezesa Urzędu w całości (dowód: odpis wyroku k.314 akt administracyjnych powyższego.7).

Od powyższego wyroku Prezes Urzędu złożył kasację, w wyniku której Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 10 lipca 2003r. w sprawie o sygn. I CKN 534/01 uchylił wyrok Sądu Antymonopolowego i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ponownie rozpoznając sprawę, uchylił w dniu 21 lipca 2004r. decyzję Prezesa Urzędu (dowód: odpis wyroku k.325 i k.333 akt administracyjnych).

Prezes Urzędu pismem z dnia 11 stycznia 2005r. zawiadomił strony o kontynuowaniu przedmiotowego postępowania oraz o przeniesieniu zarzutów postawionych P. (...) na grunt ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Postępowanie kontynuowano, stawiając P. (...) dotychczasowe zarzuty (dowód: k.340 akt administracyjnych t.7).

Sąd Okręgowy w Warszawie- Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Na wstępie zauważyć należy, że zaskarżona decyzja wydana została w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2005r. Nr 244 poz. 2080 z późn. zm.). Jednocześnie postępowanie administracyjne, poprzedzające wydanie przedmiotowej decyzji, stanowiło kontynuację postępowania, wszczętego w dniu 17 listopada 1999r., zakończonego decyzją (...) z dnia 19 lipca 2000r., uchyloną przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów prawomocnym wyrokiem z dnia 21 lipca 2004r. w sprawie XVII AmA 93/03. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonej decyzji nr (...), przeprowadzone postępowanie dowodowe i ocena stanu faktycznego dokonana przez Prezesa Urzędu, dotyczyła zachowań oraz sytuacji rynkowej i finansowej P. (...) w latach 1997-2005.

Wobec powyższego Sąd w pierwszej kolejności zbadał zasadność zarzutu podniesionego przez powoda w pkt 6 odwołania, dotyczącego naruszenia art. 113 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez błędne przyjęcie, że do oceny zdarzeń, które wystąpiły przed wejściem w życie ustawy należy stosować normy materialnoprawne wynikające z ustawy.

Przedmiotowa ustawa weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2001r (za wyjątkiem art. 41). W art. 113 określono, że postępowania wszczęte na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów prowadzi się na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

Strony w niniejszym procesie prezentowały odmienne stanowiska w zakresie charakteru prawnego cytowanego przepisu tzn czy jest to przepis prawa materialnego czy procesowego.

Sąd stoi na stanowisku, że jest to jedynie norma prawa procesowego. Z jej treści wynika bowiem, że począwszy od najbliższej czynności postępowanie toczy się według nowych przepisów. Pogląd ten jest zgodny z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (np. wyrok z dnia 25 października 2004r. w sprawie AmA 66/04, z dnia 7 maja 2001r. AmA 100/99) oraz Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2003r. w sprawie I CK 134/02. W szczególności z tego ostatniego wynika, że przepis art. 113 o charakterze normy procesowej a nie materialnoprawnej, nie może stanowić podstawy do oceny, którą ustawę należy stosować do stanów faktycznych zaszłych w czasie obowiązywania ustawy z 1990r., o których konsekwencjach prawnych orzeka sąd już pod rządami ustawy z 2000r. Zdaniem Sądu Najwyższego należy zatem, zgodnie z ogólną zasadą *lex retro non agit*, stosować przepisy ustawy obowiązującej w dacie zajścia zdarzenia, z którym ustawa wiąże określone skutki prawne, bowiem także z celu ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów nie da się wyprowadzić wniosku o jej działaniu wstecz.

W niniejszym przypadku do oceny zdarzeń, które miały miejsce w okresie od 1997r. do 31 marca 2001r. Prezes Urzędu zastosował przepisy ustawy z 2000r., a mógł to uczynić dopiero odnośnie zdarzeń, które miały miejsce po 1 kwietnia 2001r. Było to rażące naruszenie prawa oraz konstytucyjnej zasady, że prawo nie działa wstecz. Rażące naruszenie prawa jest to oczywiste naruszenie jednoznacznego przepisu prawa, które równocześnie narusza zasadę praworządnego działania organów administracji publicznej w demokratycznym państwie prawnym urzeczywistniającym zasadę sprawiedliwości społecznej (zob. wyrok NSA z 6 lutego 1995r., II SA 1642/94, Prok. I Pr. 1995, nr 7-8). Z treści art. 113 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów brak jest możliwości wnioskowania o jego materialnoprawnym charakterze. Przepis jest jednoznaczny, linia orzecznictwa sądów oraz stanowisko doktryny w dacie wydania decyzji (29 grudnia 2006r.) było już utrwalone i opowiadało się za rozumieniem przepisu wyłącznie jako normy prawa procesowego. W rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. zaskarżona decyzja jest nieważna w powyższym zakresie, gdyż jest dotknięta wadą istotną, mającą wpływ na jej treść. Należało bowiem dokonać oceny w oparciu o dwie ustawy.

Jednocześnie Sąd nie ma możliwości dokonania oceny merytorycznej zaskarżonej decyzji, gdyż przepisy ustawy z 2000r. i ustawy z 1990r. różnią się w zakresie przesłanek nadużywania pozycji dominującej, głównie z uwagi na możliwość zastosowania w poprzednio obowiązujących przepisach tzw „zasady rozsądku”. Nie można ocenić, czy Prezes Urzędu dokonał prawidłowej oceny zachowań powoda i w związku z tym, czy można przypisać mu stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję. Nie jest możliwe również dokonanie takiej oceny w zakresie zachowań zaistniałych po 1 kwietnia 2001r. i wydanie w tym zakresie merytorycznego rozstrzygnięcia, gdyż treść art. 479 (31a) k.p.c. wymienia możliwości rozstrzygnięć, jakie mogą być wydane przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wśród nich brak jest możliwości częściowego uchylecia decyzji i częściowego rozstrzygnięcia w inny sposób (tak: M.Uliasz „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Warszawa 2008, s.698).

Wskazane przez powoda jako uchybienie, poinformowanie przez Prezesa Urzędu o przeniesieniu zarzutów pierwszego postępowania, zakończonego wydaniem przez SOKiK wyroku uchylającego decyzję, na grunt ustawy z 2000r., nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, gdyż zdecydowanie większym uchybieniem jest oparcie decyzji kończącej postępowanie na niewłaściwej podstawie prawnej. Nie ma natomiast racji skarżący podnosząc, iż wadliwe było samo kontynuowanie postępowania administracyjnego po prawomocnym uchyleniu decyzji przez SOKiK. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991r. (III CRN 120/91, OSNC 1992 nr 5 poz.87) uchylenie decyzji oznacza, że decyzja nie znajduje dostatecznych podstaw prawnych. Potrzeba przeprowadzenia nowego postępowania i wydania nowej decyzji pozostawiona jest w takim wypadku uznaniu Urzędu. Zdaniem Sądu w niniejszym przypadku przeprowadzono ponownie postępowanie i wydano nową decyzję.

Sąd uznał, że zasadny jest zarzut podniesiony przez powoda w uzasadnieniu do zarzutu 3 z odwołania, w zakresie niespójności, wewnętrznej sprzeczności i niewykonalności decyzji.

Z art. 107 k.p.a. wynika, jakie elementy winna zawierać decyzja administracyjna. Jednym z nich jest rozstrzygnięcie. Rozstrzygnięcie, czyli sentencja powinno być sformułowane jasno i precyzyjnie, powinno być zrozumiałe dla stron bez uzasadnienia, które nie zawsze musi być składnikiem decyzji (zob. Andrzej Wróbel Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Zakamycze 2005 str. 647).

Stwierdzić należy, że sentencja decyzji z dnia 29 grudnia 2006r. w zakresie zaskarżonego pkt I jest niezrozumiała. Stanowi bowiem o uznaniu za praktykę ograniczającą konkurencję nadużywanie pozycji dominującej przez P. (...) na krajowym rynku glikolu monoetylenowego poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania lub rozwoju konkurencji na skutek ustalania ceny wytwarzanego przez P. (...) płynu niezamarzającego do chłodziń (...) w sposób nieadekwatny do wzrostu ceny glikolu monoetylenowego- podstawowego surowca do produkcji tego płynu.

Brak jest precyzyjnego wskazania, co oznacza nieadekwatne ustalanie ceny płynu (...) w stosunku do wzrostu ceny glikolu monoetylenowego, gdyż przy takim sformułowaniu może to być rozumiane zarówno jako zawyżanie jak i zaniżanie tej ceny. W takiej sytuacji niewykonalny jest również nakaz zaniechania praktyki, gdyż użycie

nieprecyzyjnych określeń nie pozwala na ustalenie, jaki byłby adekwatny wzrost ceny. Decyzja organu administracji państwowej, nakładająca na stronę postępowania administracyjnego, obowiązek określonego zachowania, powinna ten obowiązek wyrażać precyzyjnie, bez niedomówień i możliwości różnej interpretacji, w przeciwnym wypadku decyzja w zasadzie może być niewykonalna (zob. wyrok NSA z dnia 27 czerwca 1996r. S.A./gd 1537/95, Lex 44086).

Z urzędu zauważyć należy, że w sentencji nie określono również okresu stosowania praktyki, zaś z uzasadnienia nie wynika on jednoznacznie (k. 12 „Prezes UOKiK uznał, że w niniejszej decyzji należy dokonać oceny stanu faktycznego obejmującego okres od 1997r.” i dalej: „Analizie zostały poddane dane do końca 2005r.”, k.50 wskazano „Blisko dziesięcioletni okres”). W pkt IV decyzji nie wskazano okresu zarzucanej praktyki, brak go również w uzasadnieniu, gdzie powołano się jedynie na długotrwałość praktyki i w/w blisko dziesięcioletni okres. Ten okres był jedną z przesłanek mających wpływ na wymiar kary pieniężnej, nałożonej na powoda, w wysokości 14.000.000 zł, winien więc być precyzyjnie i jednoznacznie określony.

Biorąc powyższe pod uwagę, nieważność zaskarżonej decyzji, powoduje, że Sąd zaniechał rozpoznania zarzutów merytorycznych, gdyż wymienione powyżej wady zaskarżonej decyzji są tak istotne, że musi ona zostać wyeliminowana z obrotu prawnego. Rozpoznanie zarzutów merytorycznych jak wyżej wskazano jest ponadto niemożliwe.

Z uwagi na to, że sąd jest związany granicami odwołania, zaś decyzja została zaskarżona w zakresie pkt I i IV, na podstawie art. 479 (31a) § 3 k.p.c. uchylono decyzję w zaskarżonym zakresie.

Orzeczenie o kosztach oparto na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 14 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163 poz.1349 ze zm.). Na kwotę 1.377 zł składają się kwota 360 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 1.000 zł opłaty od odwołania.

/-/ SSR /del/ Magdalena Sajur - Kordula